

de Kinderombudsman.
wij laten van je horen

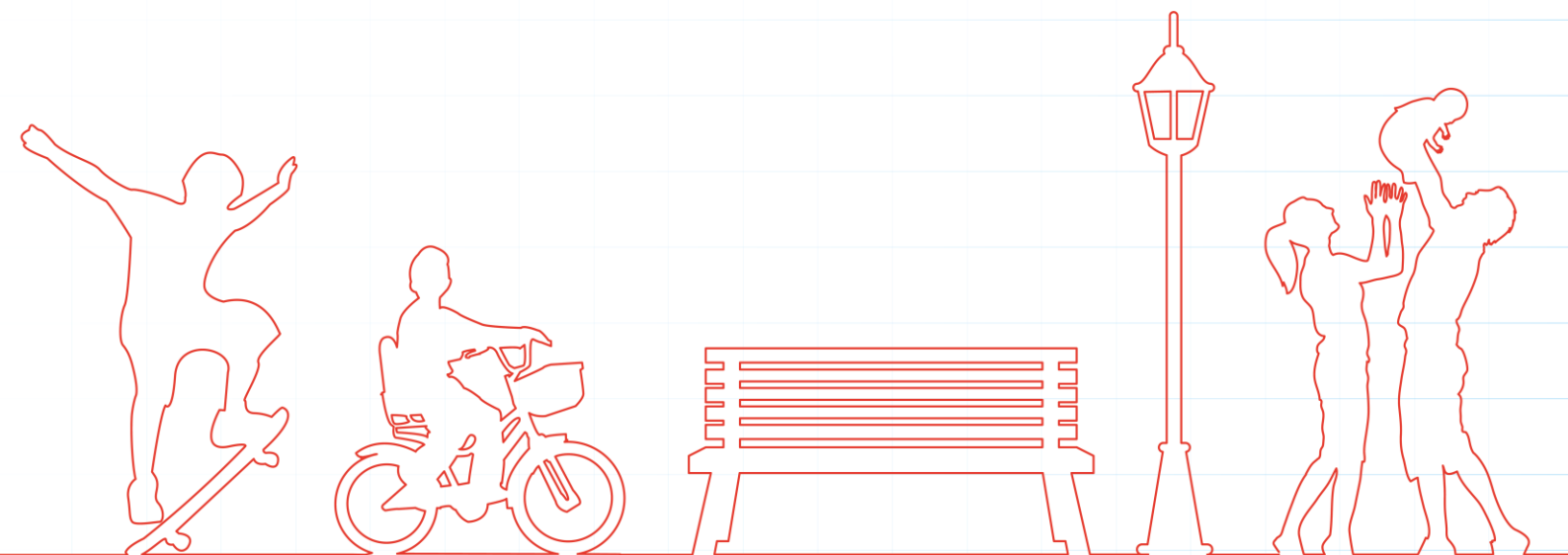
Vaste grond gezocht

Kinderen en jongeren in het aardbevingsgebied

KINDER- EN JONGERENSAMENVATTING

Nummer: KOM010/2017

Datum: 18 oktober 2017

KINDER- EN JONGERENSAMENVATTING

De Kinderombudsman heeft van verschillende volwassenen die in de provincie Groningen werken gehoord dat kinderen en jongeren last kunnen hebben van de aardbevingen die zich daar regelmatig voordoen. Niet alleen door de aardbevingen zelf, maar ook door wat de aardbevingen veroorzaken: scheuren in gebouwen, mensen die moeten verhuizen of een school die verbouwd moet worden. Alleen heeft nog niemand echt gevraagd waar kinderen en jongeren nu last van hebben en hoe dit kan worden opgelost. Daarom heeft de Kinderombudsman besloten dit zelf te onderzoeken.

In dit onderzoek heeft de Kinderombudsman gekeken naar wat de gevolgen van de aardbevingen voor kinderen en jongeren zijn, hoe problemen moeten worden aangepakt en welke organisaties dit moeten doen.

De Kinderombudsman heeft dit onderzocht door kinderen en jongeren die in het aardbevingsgebied wonen en naar school gaan te interviewen. Er is met hen gesproken over wat er allemaal gebeurt in Groningen door de aardbevingen, wat ze daarvan merken, of ze hier last van hebben en wat er verbeterd moet worden. Ook is er een vragenlijst online gezet, waarin kinderen en jongeren vragen konden beantwoorden over hun leven.

De Kinderombudsman heeft niet alleen met kinderen en jongeren gepraat. Er is ook met volwassenen gesproken die met kinderen en jongeren werken, zoals hulpverleners en jongerenwerkers. Verder is er gesproken met medewerkers van organisaties die voor inwoners in het aardbevingsgebied opkomen en met medewerkers van organisaties die zich bezighouden met de schade door de aardbevingen of het verstevigen van huizen.

Wat heeft de Kinderombudsman gevonden?

De belangrijkste uitkomsten uit het rapport zijn:

- Er is te weinig aandacht voor de situatie van kinderen en jongeren in het aardbevingsgebied. In onderzoek, de projecten die in het gebied worden opgezet en in de hulpverlening wordt er niet genoeg rekening gehouden met de gevolgen van de aardbevingen voor kinderen en jongeren.
- Een kleine groep heeft duidelijk klachten door de aardbevingen. Ze slapen slecht, hebben nachtmerries, zijn bang voor nieuwe bevingen, piekeren veel, hebben moeite met leren, zijn boos of juist heel stil, houden alles in de gaten of maken zich zorgen over hun toekomst. Kinderen en jongeren met een beperking en zieke kinderen en jongeren hebben vaker problemen door de aardbevingen.
- De meeste kinderen en jongeren vertellen als eerste dat het goed met hen gaat. Ze groeien op in een liefdevol gezin, gaan graag naar school en zijn tevreden over hun leven. Daarna vertellen ze over de zorgen die ze hebben. Dat ze soms boos zijn en last hebben van de aardbevingen, de scheuren in het huis, de

spanning bij hun ouders, het moeten verhuizen en het verstevigen van alle huizen in de buurt. Ze maken zich ook zorgen over hun toekomst en vragen zich af of er nog wel mensen willen wonen op de plek waar ze zijn opgegroeid.

- Volwassenen die met kinderen en jongeren werken maken zich zorgen om ouders die te druk zijn met de schade aan het huis, de verbouwing en de tijdelijke verhuizing naar een ander huis. Ouders kunnen dan soms niet meer goed voor hun kinderen zorgen. Ze zijn bang dat steeds meer ouders hulp nodig hebben en meer kinderen en jongeren hierdoor problemen krijgen.
- Sommige volwassenen zien meer problemen bij kinderen en jongeren dan anderen. Veel volwassenen zeggen bijna nooit met kinderen en jongeren over de aardbevingen en de gevolgen hiervan te praten. Ook kinderen en jongeren zeggen dat er weinig met hen wordt gesproken over de aardbevingen; niet op school, niet met ouders en weinig onderling. Het kan zijn dat een grotere groep problemen heeft, maar dat dit niet gezien wordt.
- Er zijn verschillende redenen waarom kinderen en jongeren wel of geen problemen hebben. Jonge kinderen zijn vaker angstig dan jongeren. Kinderen en jongeren die gehandicapt zijn of naar een speciale school gaan, hebben vaker problemen dan anderen. Ook kinderen van ouders die het moeilijk vinden om hun kinderen op te voeden hebben meer problemen. Verder kunnen geldproblemen in het gezin, het moeten verhuizen en de onzekerheid over het wel of niet verhuizen of verbouwen, leiden tot problemen bij kinderen en jongeren.
- Kinderen en jongeren krijgen weinig informatie over de aardbevingen, het herstellen van scheuren in het huis en het verstevigen van de huizen in de buurt. Dat maakt hen onzeker. Ze weten niet wat er gaat gebeuren. Deze informatie krijgen ze meestal alleen via hun ouders of verzorgers en dus niet van school of andere organisaties.
- Kinderen en jongeren in het aardbevingsgebied hebben naast de zorgen over de aardbevingen, dezelfde wensen en ideeën als kinderen en jongeren in andere delen van Nederland: lagere werkdruk op school, meer aandacht en begrip door ouders, vrienden en op school en meer en betere sport- en uitgaansvoorzieningen in hun buurt.

Wat moet er volgens de Kinderombudsman gebeuren?

De Kinderombudsman vraagt de verschillende organisaties die in het aardbevingsgebied werken aandacht te hebben voor wat het beste is voor kinderen en jongeren en hun ontwikkeling. Het belang van het kind moet voorop staan. Daarnaast vindt de Kinderombudsman dat:

- Scholen, gemeenten en de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) kinderen en jongeren moeten informeren over de aardbevingen, het herstellen van scheuren in het huis, verhuizingen en het verstevigen van de huizen in de buurt.
- Gemeenten, scholen en hulpinstanties samen moeten kijken hoe ze beter kunnen herkennen dat kinderen en jongeren problemen ervaren door de aardbevingen.
- Wanneer kinderen en jongeren tijdelijk moeten verhuizen, ze in dezelfde omgeving moeten kunnen wonen en naar dezelfde school gaan. Ook moet het voor kinderen en jongeren duidelijk zijn wanneer ze gaan verhuizen en waar ze naartoe gaan en moet dit niet steeds weer veranderen. Hier moeten de NCG, maar ook de NAM en gemeenten voor zorgen.
- Er meer onderzoek nodig is om uit te zoeken hoeveel kinderen en jongeren problemen ervaren, wat de gevolgen zijn voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren in de toekomst en welke kinderen en jongeren de meeste problemen ervaren en daarom meer aandacht verdienen.
- De Rijksoverheid de adviezen die al eerder door de Nationale ombudsman zijn gedaan zo snel mogelijk overneemt: minder gaswinnen, het sneller versterken van de huizen en duidelijker en minder ingewikkeld te doen over het vergoeden van schade door de bevingen.